

■ ■ عین الأصحّ و الأدقّ في الجواب للترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۱۶۶ - ۱۷۴)

۱۶۶- « إن سمعت كلامًا تعلمه فهو تذکر، و إن لا تعلمه ففکر فيه! »:

- ۱) اگر سخنی را شنیدی که آن را می‌دانی پس آن تذکر است، و اگر نمی‌دانی پس درباره آن فکر کن!
- ۲) هرگاه سخنی را شنیدی که می‌دانستی پس آن تذکر بوده است، و اگر نمی‌دانی پس در مورد آن بیاندیش!
- ۳) اگر کلامی را گوش دادی که آن را می‌دانستی پس آن تذکری است، و اگر نمی‌دانستی پس فکرش را بکن!
- ۴) هرگاه به سخنی گوش دادی که آن را می‌دانی پس آن تذکری بوده است، و اگر نمی‌دانی پس درباره‌اش بیاندیش!

۱۶۷- « هناك في عمق ظلام المحيط أسماكٌ مضيئةٌ أشاهدها أنا متعجبًا! »:

- ۱) در عمق تاریک اقیانوس ماهیهایی نورانی‌اند و من آنها را متعجبانه مشاهده می‌کنم!
- ۲) در اعماق تاریک اقیانوس ماهیهایی نورانی هستند که من با شگفتی به آنها نگاه می‌کنم!
- ۳) در عمق تاریکی اقیانوس ماهیهایی نورانی وجود دارد که من آنها را با تعجب مشاهده می‌کنم!
- ۴) در تاریکی اعماق اقیانوس ماهیهایی نورانی وجود دارند، من درحالی که متعجبم آنها را می‌نگرم!

۱۶۸- « إن تقصد أن ترمي النفايات في مكان غير مناسب، فاعلم أنك ضيقت حقّ الناس! »:

- ۱) اگر قصد کنی زباله‌ها را به مکانی نامناسب پرتاب کنی، بدان که تو حق مردم را ضایع ساخته‌ای!
- ۲) اگر قصد کردی زباله‌ها را در جایی نامناسب پرت کنی، این را بدان که حق مردم را تباه ساختی!
- ۳) هرگاه خواستی زباله‌ها را به جای نامناسبی بیندازی، پس آگاه باش که حق مردم را ضایع ساختی!
- ۴) هر زمان که خواستی زباله‌هایی را به سمت مکان نامناسبی بیندازی، پس با آگاهی حق مردم را تباه کرده‌ای!

۱۶۹- « كلُّ الناس سواءٌ و ما هم سوى لحم و عظم و عصب لأمّ و لأب، و الجهال يفتخرون بنسبهم! »:

- ۱) همه مردم برابرند و جز گوشت و استخوان و پی از یک پدر و مادر نیستند، درحالی‌که نادانان به نسب خود افتخار می‌کنند!
- ۲) همه مردم با هم برابرند و چیزی جز گوشت و استخوان و پی از پدر و مادرشان نیستند، حال آنکه نادان مفتخر به نژاد خود است!
- ۳) مردم همگی با هم برابرند و جز گوشت و استخوان و عصبی از پدر و مادرشان نیستند، اما نادان به نسب خود فخر می‌فروشد!
- ۴) مردم همگی یکی هستند از گوشت و استخوان و عصب و از یک پدر و مادر، اما نادانان به نژاد خود افتخار می‌کنند!

۱۷۰- « قَرَأْتُ كِتَابًا مُؤَلَّفَهُ لَمْ يَكُن قَادِرًا عَلَى تَحْرِيكِ يَدِهِ وَلَكِنَّهُ يَرِسُّمْ وَ يُنْشِدُ وَ يُؤَلِّفُ!»: کتابی خواندم که

- ۱) مؤلفش قادر نبود دستش را حرکت دهد ولی نقاشی هم می‌کرد و شعر می‌سرود و تألیف می‌کرد!
- ۲) نویسنده آن قادر به حرکت دادن دستش نبود ولیکن نقاشی می‌کرد و شعر می‌سرود و تألیف می‌کرد!
- ۳) نویسنده‌اش توان حرکت دادن دست خود را ندارد ولی نقاشی می‌کند و شعر می‌سراید و تألیف می‌کند!
- ۴) مؤلف آن نمی‌توانست دست خویش را حرکت دهد ولیکن نقاشی هم می‌کند و شعر می‌سراید و تألیف می‌کند!

۱۷۱- عَيْنُ الْخَطَا:

- ۱) لَا يُنْصَرُ الْمَجْرَمُونَ عِنْدَ مَوَاتِنِنَا: نزد هموطنان ما مجرمان یاری نمی‌شوند!
- ۲) ذَنْبُ حَيَّةِ الصَّحْرَاءِ يُعَدُّ وَسِيلَةً لِلصَّيْدِ: دم مار صحرا وسیله‌ای برای شکار بشمار می‌آید!
- ۳) تُحْرَقُ رُؤُوسُنَا تَحْتَ أَشْعَةِ الشَّمْسِ الْمُسْتَعْرَةِ: سرهایمان زیر آشعه خورشید سوزان می‌سوزد!
- ۴) تُنْتَجِجُ أَشْيَاءٌ فِي الْمَصَانِعِ نَحْتَاجُ إِلَيْهَا: در کارخانه‌ها چیزهایی تولید می‌شود که به آنها نیاز داریم!

۱۷۲- عَيْنُ الْخَطَا:

- ۱) مَنْ يَقْصِدُ أَنْ يَسْبِحَ فِي الْبَحْرِ،: کسی که قصد دارد در دریا شنا کند،
- ۲) يَجِبُ عَلَيْهِ أَنْ يَتَعَلَّمَ كَيْفَ يَسْبِحُ،: باید بیاموزد که چگونه شنا کند،
- ۳) لِأَنَّ السَّبَاحَةَ فِي الْبَحْرِ الَّذِي لَهُ أَمْوَاجٌ مُرْتَفَعَةٌ صَعْبٌ: زیرا شنا کردن در دریایی که امواجی بلند دارد سخت است،

۱۷۳- « دَانِشْمَاهُ فَرْهَنْگٌ بَسِيَارٌ كَوَچُكِي اسْتِ كِه تَعْدَادِ اَنْدَكِي اَز عِلُومِ رَا دَر بَر دَارْدَا! ». عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- ۱) الْمَوْسُوعَةُ مُعْجَمٌ صَغِيرٌ جَدًّا يَجْمَعُ قَلِيلًا مِنَ الْعُلُومِ!
 - ۲) دَائِرَةُ الْمَعَارِفِ مَوْسُوعَةٌ صَغِيرَةٌ جَدًّا تَجْمَعُ عِلْمًا قَلِيلَةً!
 - ۳) إِنَّ الْمَوْسُوعَةَ الْمَعْجَمَ الصَّغِيرَ كَثِيرًا يَشْمَلُ الْقَلِيلَ مِنَ الْعِلْمِ!
 - ۴) إِنَّ دَائِرَةَ الْمَعَارِفِ الْمَوْسُوعَةَ الصَّغِيرَةَ كَثِيرًا تَشْمَلُ عَلَى عِلْمٍ قَلِيلَةً!
- ۱۷۴- عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْمَفْهُومِ التَّالِي: « لَا يَعْرِفُ قِيَمَةَ النِّعَمِ إِلَّا مَنْ حَلَّتْ بِهِ الْمَصِيبَةُ! ».

- ۱) وَ اللهُ مَا رَأَيْنَا حُبًّا بِلَا مَلَامَةٍ!
- ۲) سَلِ الْمَصَانِعَ رَكْبًا تَهِيمَ فِي الْفُلُوتِ!
- ۳) فَكَمْ تُمَرَّرُ عَيْشِي وَ أَنْتَ حَامِلٌ شَهْدٍ!
- ۴) وَ قَدْ تَفْتَشُ عَيْنُ الْحَيَاةِ فِي الظُّلُمَاتِ!

۱۷۵- عَيْنُ الْخَطَا فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْكَلِمَاتِ:

- ۱) الطُّلَابُ الْمُؤَدَّبُونَ مُحْتَرَمُونَ عِنْدَ الْمُعَلِّمِينَ!
- ۲) سَامِحِينِي، أَنْتِ عَلَى الْحَقِّ، أُبَدِّلُ لَكَ الْبِطَاقَةَ!
- ۳) مِنْ فَضْلِكَ أَعْطِنِي بِطَاقَةً بِمَبْلَغِ خَمْسَةِ وَ عِشْرِينَ رِيَالًا!
- ۴) لِبَلَدِنَا تَجَارِبٌ كَثِيرَةٌ فِي صِنَاعَةِ نَقْلِ النُّقْطِ عَبْرَ الْأَنْبَابِ!

■ ■ عَيْن الصَّحِيح فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (١٧٦ - ١٧٨)

١٧٦- ﴿ رَبِّ اجْعَلْنِي مَقِيمَ الصَّلَاةِ وَ مِنْ ذُرِّيَّتِي، رَبَّنَا وَ تَقَبَّلْ دُعَاءِ ﴾:

- (١) دعاء: اسم - مفرد مذكّر - معرفة (علم) - معرب / فاعل لفعل « تَقَبَّلَ » و مرفوع
- (٢) رَبِّ: اسم - مفرد مذكّر - معرب / منادى و مضاف، و قد حذف ضمير الياء، أصله: يَا رَبِّي
- (٣) تَقَبَّلَ: فعل أمر - للمخاطب - مزيد ثلاثي (من باب تفعيل) - مبني / فعل و مع فاعله: جملة فعلية
- (٤) اجْعَلْ: فعل أمر - للمخاطب - مزيد ثلاثي (من باب إفعال) - متعدّد - مبني / فعل، و مفعوله ضمير الياء

١٧٧- « خَيْرُ إِخْوَانِكُمْ مَنْ أَهْدَى إِلَيْكُمْ عِيُوبَكُمْ! »:

- (١) إِخْوَانٌ: اسم - مثني مذكّر (مفردة: أخ) - معرب / مضاف إليه و مجرور
 - (٢) أَهْدَى: فعل ماضٍ - للغائب - لازم - معلوم - مبني / فعلٌ و مع فاعله: جملة فعلية
 - (٣) خَيْرٌ: اسم تفضيل (أصله: أخير، على وزن أفعل) - معرب / مبتدأ و مرفوع، و الجملة اسمية
 - (٤) عِيُوبٌ: اسم - جمع مكسّر أو تكسير (مفردة: عيب، مؤنث) - معرب / مفعول و منصوب
- ١٧٨- « قَدْ بَلَغْتَنِي أَنْ رَجُلًا مِنْ فَتْيَةِ أَهْلِ الْبَصْرَةِ دَعَاكَ إِلَى مَادِبَةٍ فَأَسْرَعْتَ إِلَيْهَا! »:
- (١) أَسْرَعْتَ: فعل ماضٍ - للمخاطبة - مزيد ثلاثي (من باب إفعال) - متعدّد - مبني / فعلٌ و مع فاعله: جملة فعلية
 - (٢) فَتْيَةٌ: اسم - مفرد مؤنث - معرفة - معرب / مجرور بحرف الجر؛ من فتية، جار و مجرور و خبر لـ « أَنْ » المشبّه بالفعل
 - (٣) مَادِبَةٌ: اسم - مفرد مؤنث - اسم مفعول (مأخوذ أو مشتق من فعل « أدب » - نكرة - معرب / مجرور بحرف الجر؛ إلى مادبة: جار و مجرور
 - (٤) بَلَغَ: فعل ماضٍ - للغائب - مجرد ثلاثي - معلوم - مبني / فعل و مع فاعله جملة فعلية؛ و النون: حرف وقاية

■ ■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (١٧٩-١٨٥)

١٧٩- عَيْنُ الْخَطَأِ:

- (١) « الغيبة » هي أن تذكر الآخرين بما لا يكرهون!
- (٢) « الميت » هو الذي قد خرجت روحه من بدنه و لا يتنفس!
- (٣) « التجسس » سعي لمعرفة أمور الآخرين و هو من قبائح الأمور!
- (٤) « الحجرات » جمع حجرة، و هي سورة في القرآن مشهورة بالعروس!

١٨٠- عَيْنَ ما يَدِينُ عَلَى المَكانِ:

- (١) هو من مُقاتِلينا!
 (٢) يَمشون في مساكنهم!
 (٣) هو من مفاخر أُمَّتنا!
 (٤) مصالح الأُمَّة نحفظها!

١٨١- عَيْنَ الخُطأِ في نفي الفِعل:

- (١) أنفقتُ من مالي = ما أنفقتُ من مالي!
 (٢) أكتبُ هذه العبارة = لا تكتبُ هذه العبارة!
 (٣) يُحاول في الحياة = لا يُحاول في الحياة!
 (٤) سأكتبُ الرّسالة = لأن لا أكتبُ الرّسالة!

١٨٢- عَيْنَ ضمير « أنت » للتأكيد:

- (١) أنت الذي تعلم قبلنا ما يجري في أفكارنا!
 (٢) إعمل أنت العمل الصالح قبل أن تتكلم عنه!
 (٣) جَعَلك اللهُ خَيْرَ النَّاسِ و أنت تتفجعهم دائماً!
 (٤) إنّما أنت النفس المطمئنة، نَعوذُ بك في المصاعب!

١٨٣- عَيْنَ ما فِيهِ الفِعل اللّازم:

- (١) يأمرنا الوالدن بأداء الأمانة لأصدقائنا!
 (٢) معجم القاموس يَضَمُّ مفرداتٍ كثيرةً باللّغة العربيّة!
 (٣) قد أمنتُ بأنّ فسيلة الجوز لا تثمر عادةً إلّا بعد عشر سنواتٍ!
 (٤) الطّانان يُحرّك جناحيه الصّغيرين بشكْلِ لا تقدر عليه الطّيور الأخرى!

١٨٤- عَيْنَ ما فِيهِ تأكيد الفِعل:

- (١) خَيْرنا رَبُّنا باختيار الأعمال من الخير و الشرّ!
 (٢) قَبِلَ الأبُّ العادل أولاده و هم يُقبِلون إليه!
 (٣) يقضم الجرادُ الأوراق في فمه دائماً و سريعاً!
 (٤) لا تُريد أن نَعصي الله في أعمالنا عصيانياً!

١٨٥- عَيْنَ « ما » شرطيّة:

- (١) ما أظلمَ الإنسانُ في حياته للضعفاء!
 (٢) ما مِن طائرٍ إلّا و له جناحان يطير بهما!
 (٣) ما عندي وصفةٌ كتب الطّبيبُ فيها الأدوية اللّازمة لي!
 (٤) ما تعمل من خير في الدّنيا تجد ثمرته في الآخرة!